

"Allah'ım! İhlâs Sûresinin hakkı için, bizi ihlâs sahibi olan ve ihlâsa eriştirilen kullarından eyle. Âmin, âmin." İhlâs Risalesinin sonundaki duada, İhlâs sûresine atıfta bulunulmasının hikmeti ne olabilir?

اللَّهُمَّ بِحَقِّ سُورَةِ الْإِحْلَاصِ اجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِكَ الْمُخْلِصِينَ. آمِينَ آمِينَ
(Allah'ım! İhlâs Sûresinin hakkı için, bizi ihlâs sahibi olan ve ihlâsa eriştirilen kullarından eyle. Âmin, âmin.)

"İhlâs sûresi, İslâm'ın esası olan tevhid (Allah'ın birliği) ilkesini özlü bir şekilde ifade ettiği ve Allah Teâlâ'yı tanıttığı için Hz. Peygamber tarafından Kur'an'ın üçte birine denk olduğu ifade buyurulmuştur. Kelâmın akışı ve konunun Allah'ın nesebini (hangi soydan geldiğini) soranlara verilen cevapla ilgili olması dikkate alındığında 1. âyetteki 'O' diye çevirdiğimiz 'hüve' zamirinin Allah'a ait olduğu açıkça anlaşılır. Allah ismi, varlığı ezelî, ebedî, zarurî ve kendinden olup her şeyi yaratan, her şeyin mâliki ve mukadderatının hâkimi, her şeyi bilen ve herşeye kadir olan... Yüce Mevlâ'nın öz (has) ismidir." (bk. Bakara 2/255).(1)

İhlas, bir olan Allah'ın rızasını kazanmak manasına gelirken, **İhlas suresi** de Allah'ın bir olduğunu ifade eden en veciz en belîğ bir suredir. Dolayısı ile ihlas ile İhlas suresi arasında çok sıkı bir bağ vardır.

İhlaslı olmanın ilk adımı İhlas suresini her cihetle idrak etmektir. Müfessirler İhlas suresinde, ağırlıklı olarak, Allah'ın birliğini ifade eden "**Ahad**" ile var oluş bakımından hiç kimseye muhtaç olmadığını ifade eden "**Samed**" ismi üzerinde durmuşlardır.

İhlâs, samimi olmak, dine içtenlikle bağlanmak demektir. Allah'a bu surede anlatıldığı şekilde inanan bir insan, tevhid inancını tam manasıyla benimseyen ihlaslı bir mümin olma şerefine erişir.

"İhlâs", dini hâlis yapmak, şirk bulaşıklarından temizlemek ve sadece Allah'a kulluk etmek demektir.

Duade geçen muhlis ve muhles kelimeleri üzerinde de kısaca duralım. Mealde muhlis için "ihlâs sahibi olan kullar", muhles için de "ihlâsa eriştirilen kullar"

denilmiştir. Bu iki mertebenin farklarına bir misal verelim. Tevazunun çok güzel bir haslet olduğunu bilen bir mümin bu haslete kavuşmak için nefsiyle mücadele eder, onun gururlanmasına, kibirlenmesine izin vermez. Bu çetin imtihanı her defasında kazanır ve mütevazi bir kul olur.

Bir başkasında ise tevazu hasleti ruhunun kopmaz bir parçası gibidir, fitri bir halidir. Tevazu göstermek için nefsiyle bir mücadele vermez, zira kibirli olmak ve gururlanmaktan çok uzak bir ruha sahiptir.

İşte muhlis bir kul, her amelinde ihlaslı olmaya gayret eder, zıddını telkin eden nefsiyle daima mücadele eder ve onu mağlup hale düşürür.

Muhles olan kulda ise ihlas fitrî bir hal olmuştur, zıddı aklına bile gelmez.

Bu bahtiyar kul, ubudiyette ulaştığı üstün mertebesiyle “ihlasa eriştirilmiş”, ihlassızlıktan çok uzak kılınmış, haram bir içkiye iştiha duymaması gibi, riyadan nefret eder bir makama eriştirilmiştir.

Son söz: İhlas suresinin fazileti çok büyük olduğu için, bu sureyi vesile ve şfaatçi yaparak edilen dualar kabule karin olur.

(1) bk. DİB. Web sayfası Kur'an Tefsiri, İhlas suresi. Erişim: 10.6.2020/07.45.